

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomæ Comptoni Carleton, Cantabrigiensis,
Societatis Jesu, In Collegio Anglicano Leodiensi Sacrae
Theologiae Professoris, Cursus Philosophicus Uniuersus**

Carleton, Thomas Compton

Antverpiæ, M.DC.XCVII.

Disputat. XLI. In libris Perihermeneias. De Nomine, verbo & Propositione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95656](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95656)

VIII. Nec obstat quod in his sit mutua dependentia.

Nec dicas non urgere hæc exempla, quia sunt de correlativis, quæ à se mutuo pendent, mutua autem dependentia tollit Analogiam, quippe quæ consistit in dependentiâ unius ab alio simul cum independentiâ alterius ab illo. Contrâ, substantia & accidens pendent à se mutuo, substantia enim essentialem dicit ordinem ad accidentia possibilis, non minus quam potentia vitalis ad actum. Imò P. Suarez relationem ponit transcendentalem Dei ad creaturas, ergo hic etiam est mutua dependentia.

IX. Nec ad Analogiam sefficientia cum independentiâ in eodem genere.

Dices, non quamcunque dependentiam sufficere ad Analogiam, sed eam solam cum una pendet ita ab aliâ, ut aliud in eodem genere ab aliquo tertio ulterius non pendeat, sicut accidens pendent à substantiâ in genere causæ materialis, quo in genere substantia est omnino independens, licet pendeat à Deo in genere causæ efficientis: actus autem vitalis è potentia pendet in genere causæ materialis & efficientis. Contrâ, forma in genere causæ materialis pendent à materiâ, ita ut materia in eodem genere à nullo pendeat, ergo ibi saltem erit hæc Analogia.

SECTIO VIII.

Inferuntur quedam circa Analogiam entis.

I. Ens est Analogum etiam respectu eorum quæ tantum numero distinguuntur.

Infero primò, ens non respectu hominis tantum, lapidis, & leonis genereque aut specie distinctorum, Analogum esse, sed respectu Petri etiam & Pauli, & quorumcunque aliorum solo numero differentium. Ratio est, quia transcendit ultimas eorum differentias, ac proinde differunt formaliter per ens, nec enim est necessarium ad Analogiam ut sit inæqualitas, quam non semper in individuis ejusdem speciei reperiri probabiliter censent multi, sed sufficit diversitas quæ nunquam deest, cum unumquodque individuum suam necessarîo habeat differentiam numericam, per quam diversum constituitur ab alio.

II. Transcendentia non facit ut concipiatur.

Infero secundò, licet Enstrascendat differentias, non tamen in omni re quam cogitamus, concipimus ens explicitè, seu rem illam ut ens, vel ut aptum existere, sed implicitè tantum, sicut cum concipimus animal, non concipimus explicitè in eo ratio-

nem corporis, hoc est, non concipimus expressè illud quod consideramus, esse corpus, sed si supra objectum reflectamus, & penitus illud intueamur, advertemus menti nostræ objectam verè fuisse rationem corporis, dum animal concipiebamus, non tamen objectam fuisse rationem rationalis, quia corpus in animali necessarîo & essentialiter includitur tanquam formale ipsius constitutum, in quo tamen non includitur formaliter rationale, conceptus enim formalis animalis non constituitur per conceptum rationalis, si tribuamus singulis singularis. Ens verò includitur in omni omnino re, qua de causa ait Aristoteles, *superflue poni ens in definitionibus rerum*, quia scilicet intrinsecè in omni genere & differentia reperitur.

III. Compositio metaphysica nullam accipit imperfectionem.

Infero tertio, compositionem metaphysicam nullam arguere imperfectionem, sicque non esse cur Deo negetur. Licet enim compositio physica Deo competere nequeat, utpote summæ Dei simplicitati repugnans, illa tamen quæ merè est per intellectum, tantum abest ut imperfectionem sonet, ut potius arguat perfectionem, varia enim prædicata & perfectiones rei illi inesse denotat.

IV. Quo sensu ratio entis abstracta à Deo & creaturis, est simplicior.

Infero quartò, hinc sequi, nullam habere vim quod afferunt aliqui ad probandum unam abstrahi rationem entis non posse Deo & creaturis communem, quodd nimirum ens sic abstractum, foret Deo simplicius. Respondeo enim si per simplicius intelligant esse rationem illam entis quid Deo abstractius, nihil inde sequi incommodi, etiam si concedatur. Si verò per simplicius, intelligatur minus habens compositionis physicæ, falsum est, Deus enim ut metaphysicè, ob infinitas quas in se complectitur perfectiones, virtualis maximè est & multiplex, ita physicè unus maximè est & simplex, rerumque omnium creaturarum perfectiones modo infinite perfectò, in se indivisibiliter complectens.

V. Ens prædicatum omnium metaphysicorum est imperfectissimum.

Infero quintò, Ens conceptum omnium Metaphysicorum conceptum esse imperfectissimum. Ratio est clara, nam quicumque alius conceptus in se includit ens, ergo illam, quantumcumque est, entis in se perfectionem continet, & suam superaddit. Unde & in compositione metaphysicâ; comparari hoc nomine solet materiæ primæ in compositione physicâ, quæ formæ etiam imperfectissimæ in perfectione cedit.

DISPUTATIO XLI.

In libros Perihermeneias. De Nomine, Verbo, & Propositione.

DE his omnibus fusè dictum est in Introductione ad Logicam, dist. 5. & 6. quare nihil hic superest circa illa in præsentia discutien-

dum. Tractatum verò de signo, cum multa in se scitu digna contineat, quæque Tyronum captum superent, in hunc locum rejeci.

DISPUTATIO XLII.

De Signo.

ANGELI suos ad se invicem immediatè conceptus dirigendo, summâ facilitate, expeditione, dexteritate loquuntur. Anima in corpore velut quodam ergastulo conclusa, ut nihil nisi sensuum ministerio recipit, ita non nisi organi ali-

cujus corporalis operâ, & signis quibusdam externis sensa sua exprimit. Hinc à naturâ lingua homini data, index animi, internarum cogitationum ac mentis interpres. Muri manibus loquuntur, oculis, capite, & (ut est ingeniosa necessitas) vix ulla corporis

Cur lingua homini à natura data.